

CÁC HÀNH ĐỘNG THUỘC NHÓM CẦU KHIẾN TIẾNG VIỆT

1. Họ tên nghiên cứu sinh: NGUYỄN THỊ THANH NGÂN
2. Giới tính: Nữ
3. Ngày sinh: 14/01/1979
4. Nơi sinh: Thái Nguyên
5. Quyết định công nhận nghiên cứu sinh số: 2387/SĐH-ĐT, ngày 29/06/2007 của Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội
6. Các hình thức thay đổi trong quá trình đào tạo: Không
7. Tên đề tài luận án: “*Các hành động thuộc nhóm cầu khiến tiếng Việt*”
8. Chuyên ngành: Lí luận ngôn ngữ
9. Mã số: 62.22.01.01
10. Cán bộ hướng dẫn khoa học: GS.TS Nguyễn Văn Hiệp
11. Tóm tắt các kết quả mới của luận án
  - Luận án đã xác lập được các hành động cầu khiến tiếng Việt dựa trên hai căn cứ: điều kiện thuận ngôn và dấu hiệu ngôn hành, từ đó chỉ ra được số lượng các hành động cầu khiến cơ bản trong tiếng Việt (tính đến thời điểm hiện tại).
  - Luận án đã đưa ra được kết quả phân loại hợp lý căn cứ vào tiêu chí lý trí và tình cảm- theo đó, có ba tiểu nhóm hành động cầu khiến: thiên lý trí, thiên tình cảm và trung hòa. Cũng từ đó, luận án chỉ ra được ranh giới (dù rất mờ nhạt) giữa các tiểu nhóm và giữa các hành động cầu khiến cụ thể.
  - Luận án miêu tả được đặc trưng của các hành động cầu khiến tiếng Việt và sắp xếp chúng theo thứ tự từ điển hình đến kém điển hình.
  - Ngoài ra, luận án đã giới thiệu được nét văn hóa của người Việt thông qua việc lý giải thói quen thực hiện một số hành động như *yêu cầu, mời, nhờ...*
12. Khả năng ứng dụng trong thực tế: Luận án sẽ là tài liệu phục vụ cho việc giảng dạy và học tập chuyên ngành Ngôn ngữ học, đặc biệt là Ngữ dụng học.
13. Những hướng nghiên cứu tiếp theo

- Về lí luận: nghiên cứu hành động ngôn từ nhằm hướng tới lý giải thói quen sử dụng ngôn ngữ của người Việt.

- Về thực tiễn: hướng đến việc dạy, học và sử dụng tiếng Việt một cách hiệu quả nhất.

- Về phạm vi: có thể mở rộng nghiên cứu ở các khía cạnh: hành động cầu khiến gián tiếp, các hiện tượng trung gian giữa hành động cầu khiến và các hành động ngôn từ khác...

14. Các công trình đã công bố liên quan đến luận án

1. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2007), “Nhờ và yêu cầu trong tiếng Việt”, *Tạp chí Ngôn ngữ và đời sống* (4), tr. 5-9.
2. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2008), “Tình thương- cội nguồn hạnh phúc qua một câu tục ngữ”, *Tạp chí Ngôn ngữ và đời sống* (9), tr. 21-22.
3. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2008), “Dạy trẻ mẫu giáo nói đúng khi cầu khiến”, *Kỷ yếu Hội thảo Giáo dục ngôn ngữ tại Việt Nam* (12), tr. 277-281.
4. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2009), “Thói quen ra lệnh của người Anh và người Việt”, *Tạp chí Khoa học và công nghệ Đại học Thái Nguyên* (5), tr.35-38.
5. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2009), “Bàn thêm về thuật ngữ “động từ ngôn hành”, *Tạp chí Ngôn ngữ và đời sống* (11), tr. 6-8.
6. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2010), “Các nhân tố ảnh hưởng đến lực ngôn trung trong câu ngôn hành tường minh tiếng Việt”, *Kỷ yếu Hội thảo ngôn ngữ học toàn quốc* (4) tr.138-143.
7. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2010), “Vai trò của yếu tố xin trong câu ngôn hành tiếng Việt”, *Tạp chí Ngôn ngữ* (8), tr. 65-70.
8. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2010), *Dấu hiệu ngôn hành của một số hành động cầu khiến tiếng Việt – Đề tài cấp Bộ B2008-TN08-06*.
9. Nguyễn Thị Thanh Ngân (2011), “Hành động giao và phân công trong tiếng Việt”, *Tạp chí Khoa học và công nghệ Đại học Thái Nguyên* (11), tr.31-36.